

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Holger Hansen: Ved lovforslagets anden behandling i onsdags havde venstre sammen med det radikale venstres medlemmer af undervisningsudvalget stillet et ændringsforslag, der gik ud på at udskyde ikrafttrædelsen af undervisningspligtens udvidelse, så der blev samtidigt med reformen. Dette ændringsforslag blev nedstemt. På den baggrund har venstre gerne villet stille et ændringsforslag til tredje behandling, som giver mulighed for det såkaldte pauseår. Jeg kan referere til det beslutningsforslag, der blev vedtaget af folketinget den 30. maj 1969, om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser, og hvori der stod i punkt 8:

„Der bør endvidere være mulighed for at afbryde skolegangen efter det 7. skoleår for at prøve erhvervsarbejde eller anden udviklende beskæftigelse, idet den 9-årige undervisningspligt således opfyldes over en 10-årig periode.“

Det er dette synspunkt, venstre gerne har villet fastholde. Det er det, vort ændringsforslag går ud på, og jeg anbefaler at stemme for ændringsforslaget.

Bent Sørensen: På socialdemokratiets vegne vil jeg anbefale, at man stemmer imod det stillede ændringsforslag. Det er jo sådan, at der i lovforslaget, som det nu foreligger, er en dispensationsmulighed for eleverne, så de kan blive fritaget, hvis man skønner, at det er til elevens bedste. Det må erkendes, at hvis vi laver et frivilligt år, således at undervisningen kan gennemføres over 10 år, vil vi komme ud i vanskeligheder, når vi skal have eleverne tilbage, efter at de først har været ude i erhvervslivet. Jeg kunne godt lide at vide, hvordan hr. Holger Hansen vil bære sig ad med at få disse elever tilbage. Det tror jeg bliver meget vanskeligt.

Jeg kan samtidig udtrykke glæde over, at det radikale venstre vil være med til at stemme for lovforslagets endelige vedtagelse.

Flemming Jensen: Det konservative folkepartis medlemmer kan med en enkelt undtagelse ikke tilslutte sig mindretallets ændringsforslag om pauseåret. Hr. Bent Sørensen har nævnt de dispensationsmuligheder, som findes i lovforslaget, som det er nu. Dem skal jeg ikke gennemgå, men blot føje til, at vi er enige i at nære en ganske betydelig skepsis over for mulighederne for at få de unge tilbage til uddannelsen efter et sådant arbejds- eller sabbatår.

Samuelson: For det første tror jeg, det vil dreje sig om uendelig få elever, der kan få brug for et sådant pauseår. For det andet mener jeg, som det allerede er sagt, at den dispensationsmulighed, der gives mulighed for nu, måske giver større frihed end det såkaldte pauseår. Jeg skal dog gøre opmærksom på, at der er enkelte i den radikale gruppe, som er tilhængere af pauseåret.

Maigaard: Vi kan ikke stemme for venstres ændringsforslag af to grunde:

For det første fordi det er muligt at få et pauseår, hvis man bruger den dispensationsbestemmelse, som lovforslaget indeholder. Man har ingen automatisk ret til det, men går man vejen om skolenævnene, kan man få pauseåret, hvis det skønnes ønskeligt og rigtigt. Det synes jeg er en socialt rigtigere måde at lave det på, fordi de elever, der har brug for at blive i skolen, så ikke bare siver ud. For det andet kan vi ikke gå ind for ændringsforslaget, fordi det miljøskifte, som pauseåret skulle give mulighed for, og som er en god ting, nok bliver mere reelt med de nye bestemmelser om støtte til ungdoms- og efterskoler, end det var tidligere. Jeg synes altså, at både miljøskiftet og pauseåret er tilgodeset i lovforslaget, som det nu foreligger.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Med ændringsforslaget i tillægsbetænkningen har venstre endnu en gang bragt spørgsmålet om et pauseår ind i debatten, og det giver mig anledning til at sige, at jeg ikke tror på pauseåret som en generel mulighed allerede efter 7. eller 8. skoleår.

Det er muligt, at man kan fremvise endog adskillige eksempler på, at det under den